

23 D'OCTUBRE DE 1940: HIMMLER VISITA BARCELONA

-CONSOLIDANT ALIANCES-

Arribada del cap de les S.S. alemanyes Heinrich Himmler

23 d'octubre de 1940

Autor: Brangulí

[ANC1-42-N-35224](#)

Descripció

La imatge correspon a una fotografia química en blanc-i-negre presa el dia 23 d'octubre de 1940, durant la desfilada militar que es va organitzar amb motiu de la visita de Heinrich Himmler a Barcelona.

Interès del document

La imatge ens permet apreciar l'actitud i el posicionament de les autoritats franquistes vers l'Alemanya d'Adolf Hitler, de la qual Himmler n'era un dels principals càrrecs del règim, tot just acabada la Guerra Civil espanyola.

Prova d'això ens la proporciona la presència de Luis Orgaz, capità general de Catalunya, que acompanya a Himmler durant la celebració de la desfilada militar amb què les autoritats franquistes pretenien honorar el seu hoste.

D'altra banda, ens permet observar l'expectació que aquell esdeveniment va produir, fet que queda clarament evidenciat en la multitud que es pot apreciar al fons de la imatge, així com en els múltiples balcons i finestres dels edificis guarnits amb banderes.

Context

Una vegada finalitzada la Guerra Civil espanyola, el règim franquista va posar en marxa la consolidació de les seves relacions diplomàtiques, tant amb la Itàlia de Mussolini com amb l'Alemanya de Hitler. Al llarg de la Guerra Civil, el general Franco va rebre abundants recursos alimentaris i militars de part d'aquells règims; així doncs, l'Espanya franquista havia contret un deute important amb els seus antics aliats i, a més, també precisava de la seva ajuda econòmica per reconstruir tant les infraestructures com les finances d'un país que estaven pràcticament en ruïnes després de quasi tres anys de guerra.

A més, el règim franquista simpatitzava clarament amb els estats feixistes d'Itàlia i Alemanya: el sistema de partit únic, les polítiques i la simbologia adoptada, l'important paper representat per elements clarament filofeixistes durant els anys immediats a la fi de la Guerra Civil en el marc dels governs del general Franco i les institucions del règim, ho evidenciaven.

A partir de l'esclat de la Segona Guerra Mundial, al mes de setembre de 1939, els contactes diplomàtics entre les autoritats del règim franquista i l'Alemanya de Hitler es van intensificar progressivament. Per motius estratègics, Hitler contemplava la possibilitat que l'Espanya franquista pogués entrar en guerra al seu costat, i Franco ambicionava poder-se beneficiar d'aquella situació tot obtenint, a canvi del seu suport explícit, recursos i guanys territorials a costa de França, que posseïa riques i extenses colònies al nord d'Àfrica.

En aquell context, es va organitzar la visita de Heinrich Himmler a Espanya. Himmler era cap de les S.S., la tristament famosa unitat militar i policial del l'Alemanya de Hitler, i el responsable en cap de la Gestapo, la policia secreta del règim.

La seva visita va obeir a diverses raons: per una banda, es tractava d'una visita de cortesia amb motiu de la intensificació de les relacions diplomàtiques i de l'acostament polític progressiu d'ambdós règims; per l'altra, el règim franquista desitjava assessorar-se en matèria d'organització i control policial i, per tant, pretenia negociar amb Himmler les condicions perquè l'Alemanya nazi es disposés a ajudar-los.

Himmler va arribar a Espanya el dia 20 d'octubre de 1940, va visitar múltiples ciutats espanyoles, així com llocs emblemàtics del país. Finalment, la darrera parada de la seva visita va ser Barcelona, el dia 23, on va ser rebut calorosament per les autoritats franquistes. Aquesta visita però, va ser la que va passar més desapercibuda. Precisament, aquell mateix dia, Franco i Hitler es reunien a Hendaia per tal de negociar les condicions d'una possible entrada d'Espanya en la guerra i, naturalment, aquell esdeveniment va desviar gran part de l'atenció que s'hauria centrat en la visita de Himmler.

No obstant això, durant la breu estada de Himmler a Catalunya, es van produir alguns episodis curiosos i obscurs. Tal va ser la visita del jerarca nazi a l'abadia de Montserrat, on pretenia trobar el Sant Grial, d'acord amb la tradició cristiana, la suposada copa de la qual va beure Crist durant l'Últim Sopar. Himmler era membre destacat de l'*Ahnenerbe*, una societat pseudocientífica oficial alemanya interessada en l'ocultisme i l'esoterisme i dedicada a investigar i difondre estudis sobre la raça ària, de la qual la propaganda del règim de Hitler afirmava que provenien els alemanys. Es tractava d'una institució encarregada de cercar i divulgar proves per tal de justificar l'origen de la suposada "raça superior" de la qual creien que formaven part.

Segons les investigacions fetes per aquella societat, a l'abadia de Montserrat s'hi trobava una de les armes o relíquies possessió de les quals havien de garantir la victòria final d'Alemanya contra els seus enemics: el Sant Grial. No obstant això, per desencís de Himmler, els monjos de Montserrat no sabien res del que aquell misteriós jerarca nazi els estava demanant.

Qüestions:

- Elaboreu la [fitxa](#) d'identificació i anàlisi del document.
- A continuació, consulteu les fotografies d'aquella visita i responeu les preguntes:

[ANC1-42-N-35223](#); [ANC1-42-N-35224](#)

- Descriviu el tipus de rebuda que es va dispensar a Himmler.
- Digueu quina mena d'actes es van celebrar en honor seu.

- Què intentava demostrar el règim franquista amb les atencions dispensades a Himmler?
- Quina era la finalitat de l'organització d'aquests actes?

Per continuar indagant:

FONTANA, Josep; VILLARES, Ramón. *Historia de España*. Vol. 9. *La dictadura de Franco*. Barcelona: Crítica, 2010.

PAYNE, Stanley. G. *El primer franquismo. Los años de la autarquía*. Madrid: Historia 16, 1997.

PRESTON, Paul. *Franco. "Caudillo de España"*. Barcelona: Grijalbo, 1994.